

CERE

Delprojekt 3: Skogliga ekonomiska styrmedel på landskapsnivå

Göran Bostedt, Centre for Environmental and Resource Economics (CERE), SLU & Umeå Universitet

Astrid Zabel von Felten,
Bern University of Applied Sciences

Hans Ekvall, SLU

F
H

Bern University
of Applied Sciences

Hur kan vi designa en landskapsmodell som uppfyller samhällsekonomiska mål?

Policy design är svårt – idealt bör den kombination av styrmedel vi väljer för att nå ett naturskyddsmål innebära:

- **Kostnadseffektivitet** – samhället vill nå målet till lägsta kostnad.
- **Låga transaktionskostnader** – det kan vara kostnader för information, förhandlingar eller övervakning.
- **Hög transparens** – reglerna ska vara klara för alla
- **Rättvis fördelning** – den ekonomiska bördan ska upplevas som rättvist fördelad.
- **Utrymme för privata initiativ** – innovation bör uppmuntras

Designa ett skatte- bidragssystem som kan uppfylla ekologiska mål på landskapsnivå

- Syftet är analysera alternativa kombinationer av skatter och bidrag.
- Den centrala ekologiska utmaningen är att öppna för en ojämn fördelning av andelen skyddad mark – men som ändå upplevs som rättvis.
- Samtidigt måste man ta i beaktande att det ekonomiska värdet av skogen varierar, ibland kan ett bestånd ha både höga ekologiska och höga ekonomiska värden.
- Nyckelordet är *incitement* – hur påverkar olika styrmedel markägarnas beteende?

Ett kombinerat avgifts-fond system

- Ambitionen för delprojektet är att föreslå ett kombinerat avgifts-fonds-system.
- Systemet bygger på att fällavgifter tillförs en fond.
- Medel från denna fond kan sedan återföras till markägare som behöver ta förstärkt naturvårdshänsyn.
- Vi vill även studera vilka finansiella effekter ett sådant system har för individuella skogsägare.

Plan för delprojektet

- Som sagt, olika styrmedelskombinationer har olika egenskaper.
- Vilka egenskaper av en reformerad skogspolitik är viktiga för er? Vilka är viktiga för markägare?
 - Dessa frågor kommer vi att studera dels idag, dels via en enkätundersökning riktad till markägare.
- Vilka finansiella effekter har olika styrmedelskombinationer?
 - Denna fråga kommer vi att studera med hjälp av ett särskilt utvecklat datorprogram för planering och värdering av skogsbruk, Plan33.

Exempel på annorlunda styrmedelsdesign – det finska METSO-programmet

- METSO är ett finskt biodiversitets-program för södra Finland.
- Namnet är både en förkortning för programmet och det finska ordet för tjäder.
- Programmet innebär en ökad fokus på frivilliga åtgärder.
- En del i METSO kallas ”Trading in Natural Values”, TNV.

TNV-projektet

- Pilotprojektet genomfördes 2003-2007 i en del av södra Finland.
- Senare genomfört 2008-2016 (i en mindre avancerad form) i hela södra Finland.
- Essensen av TNV-projektet är att skogsägarna kan leasa ut biodiversitet till finska staten.
- Initiativet ligger alltså hos markägaren – exempel på ett system som kallas PES, Payments for Ecosystem Services.

Slutsatser från samhällsekonomiska utvärderingar

- Finska markägare tillhandahöll marker med höga naturvärden – god måluppfyllelse.
- Skogar som ändå inte hade blivit avverkade tillhandahölls – försämrar kostnadseffektiviteten.
- Många markägare deltog i projektet – förbättrar kostnadseffektiviteten.